

UKRYTÉ V PRIĽAHLÝCH ULIČKÁCH...

16 **Vila Dominika Skuteckého** postavená v neorenesančnom štýle na sklonku 19. storočia prezentuje tvorbu jedného z najvýznamnejších predstaviteľov realistickej maľby v strednej Európe na prelome 19. a 20. storočia – Dominika Skuteckého. www.ssgbb.sk

17 **Pamätník SNP** – Architektonicky impozantná stavba neobvyklého vzhľadu dokončená v roku 1969 ukryva Múzeum Slovenského národného povstania. V exteriéri areálu Pamätníka určite neobidiťte expozíciu ľažakej bojovej techniky a vojenské lietadlo z čias 2. svetovej vojny. www.muzeumsnp.sk

18 **Župný dom** – Impozantný objekt vznikol spojením dvoch pôvodne renesančných budov a barokovou prestavbou v druhej polovici 18. storočia. V minulosti bol sídlom zvolenskej župy, dnes tu sídli Štátna vedecká knižnica a Literárne a hudobné múzeum. www.svkbb.eu

19 **Kostol sv. Alžbety** postavili v roku 1303 ako súčasť mestského špitála pre chorých a nevládnych baníkov. Viackrát ho prestavali a v roku 1877 rozšírili v novogotickom slohu. Oltárny obraz sv. Alžbety je dielom Jozefa Murgaša /1864-1929/, rímskokatolíckeho kňaza, vynálezcu a priekopníka rádiotelegrafie.

20 **Bethlenov dom** je známy tým, že v roku 1620 tu zasadal uhorský snem, ktorý zvolil sedmohradské knieža Gabriela Bethlena za uhorského kráľa. Dnes je sídlom Stredoslovenskej galérie, ktorá tu pravidelnne hostí rôzne výstavy zamerané prevažne na moderné a súčasné umenie. www.ssgbb.sk

STREDOVEKÉ SKVOSTY HRADNÉHO AREÁLU

5 Barbakan – Niekadajší vstup do hradného areálu ponad umelo vytvorenú vodnú priekopu bol postavený v roku 1512 a obklopoval mestskú vežu. V súčasnosti sa v priestoroch nachádza štýlová kaviareň a reštaurácia.

6 Kostol Nanebovzatia Panny Márie z 13. storočia je najstaršou stavbou na území mesta. Ukrýva skvosti gotického umenia ako oltár v Kaplnke sv. Barbory z ateliéru Majstra Pavla z Levoče či súsošie Ježiš na Olivovej hore umiestnené v nihe na južnej fasáde kostola.

7 Matejov dom z druhej polovice 15. storočia je zaujímavý svojím včlenením do susednej baníckej bašty, ako aj erbom kráľa Mateja Korvína umiestneným na fasáde budovy. V súčasnosti sa tu nachádza Stredoslovenské múzeum. www.stredoslovenskemuzeum.sk

8 Budova Praetoria postavená okolo roku 1500 bola v minulosti sídlom mestskej správy. V súčasnosti je jedným z expozičných miest Stredoslovenskej galérie. www.ssgbb.sk

NA BANSKOBYSTRICKOM RÍNKU

9 Katedrála sv. Františka Xaverského zo začiatku 18. storočia je už vyše dvesto rokov katedrálneho chrámom bansko bystrického biskupa. Dispozícia katedrály vychádza z typu jezuitského kostola II. Gesu v Ríme. Kompletnejšia renovácia sa uskutočnila v roku 2001.

10 Budova Radnice vznikla v 15. storočí spojením dvoch samostatných gotických domov a skoro štvrt' tisícročia slúžila ako sídlo mestskej správy. Zachovali sa v nej viaceré cenné prvky: prekrásny neobarokový luster, pôvodné dvere s vročením 1698, vzácné fresky či klenby. V súčasnosti tu sídli Informačné centrum mesta Banská Bystrica. www.icbb.sk

Osídlenie lokality Banské Bystrice ležiacej na brehoch rieky Hron siaha nepretržite až do praveku. Už obyvatelia slovanskej osady Bystrica sa zaoberali povrchovou ťažbou rúd. Vďaka nerastnému bohatstvu význam osady stúpol natol'ko, že ju v roku 1255 uhorský kráľ Belo IV. udelením rozsiahlych prívilegíí povýšil na mesto. Zlatou érou v histórii Banské Bystrice bolo obdobie 15. a 16. storočia, keď tu pôsobila úspešná Thurzovsko-Fuggerovská mediarska spoločnosť. Významnou kapitolou novodobých dejín mesta je Slovenské národné povstanie v roku 1944, keď sa Banská Bystrica stala centrom protifašistického odporu.

DOMINANTY NÁMESTIA SNP

1 Hodinová veža zo 16. storočia sa týči vo vrchnej časti námestia. Z ochodze vo výške 20 m sa vám naskytne panoramatický výhľad na korunu okolitých horských masívov i do hĺbky námestia a blízkych ulíc. Na vežu, ktorá kvôli nakloneniu o 68 cm získala prívlastok šíkmá, vystúpite po 101 schodoch.

2 Mariánsky stĺp, stojaci na polygonálnom podstavci, bol postavený v roku 1719 ako prejav vdáky za ukončenie morovej epidémie. Umiestnená je na ľom 245 cm vysoká socha Panny Márie. Autor diela nie je známy.

3 Čierny obelisk pochádza z roku 1945 a bol postavený na počesť padlých sovietskych a rumunských vojakov pri oslobodzovaní Banské Bystrice počas 2. svetovej vojny.

4 Kamenná fontána jedinečného vzhľadu poskytuje počas letnej sezóny okrem príjemného osvieženia aj potešenie z hudobného zážitku.

11 Thurzov dom, v minulosti sídlo Thurzovsko-Fuggerovskej obchodnej spoločnosti, je známy svojou renesančnou sgrafitovou fasádou a tzv. „zelenou sieťou“ so vzácnou freskovou výzdobou. V súčasnosti je jedným z expozičných miest Stredoslovenského múzea. www.stredoslovenskemuzeum.sk

12 Kammerhof – V niekdajšom sídle banskej komory zrejme býval kráľ Matej Korvín pri pobytcoch v Banskej Bystrici v 15. storočí a synovia Márie Terézie pri návštive mesta v roku 1764. V roku 1913 ho asanovali a postavili terajší objekt pre potreby riadiťstva Lesov SR.

13 Benického dom zaujme otvorenou arkádovou loggiou so šiestimi oblúkmi na kamenných stlpoch ovinutých viničom, ktorú dal postaviť Tomáš Benický. Ďalší majiteľ domu – Ladislav Szentiványi – nechal nad vstupný portál osadiť svoj erb, pri ktorom stojí baníci v dobovom odevе.

14 Biskupský palác – Reprezentačná barokovo - klasicistická biskupská rezidencia s centrálnym nádvorím bola po veľkom požari v roku 1783 zrenovovaná prvým bansko bystrickým biskupom Františkom Berchtoldom.

15 Ebnerov dom zo začiatku 17. storočia je charakteristický arkierom, ktorý zhotobil sochár Ján Weinhardt zo Spišských Vlachov. Figurálne reliéfy podparapetných výzdob zobrazujú starozákoné a antické motívy.

Prehliadka mesta Banská Bystrica so sprievodcom

Informačné centrum BB, Nám. SNP 1, Banská Bystrica 048/415 5085, 0907 846 555 ic@banskabystrica.sk, www.icbb.sk

